

prostega kmeta tako nizko kakor Radič in nikdo ni seljaka doslej tolikanj poniževal ter ga izkoriščal, kakor radičevski kolovodje. Radič in njegovi pomagači kmeta ne žalijo z besedo, z jezikom se mu laskajo, najhujša žalitev tiči v tem, ker misli Radič in tovariši, da se lahko vleče kmeta za nos in to samo iz osebnega koristolovja. Radič se igračka že dolgo z ognjem ljudske potrpežljivosti, tudi te bode enkrat konec in tedaj bo padla s prs priprostega naroda ona grozna mora, ki ga že izmzgava ter gnjavi skozi leta in to je — radičevščina. Ko se bo otresele tudi hrvatski seljak radičevščine, mu bo odleglo in se bo prerodil. Nepo- bitna resnica je: edino smrt zavožene Radičeve politike bi bila v stanu, dati dobremu hrvatskemu narodu novo življenje.

Radovedni smo, ali se bodo lotili tudi slovenski Radič-Pueljevi pristaši agitacijskega sredstva: Radič je preprečil vojno z Italijo, in če bi bilo došlo do rabe orožja, bi marširala v prvih bojnih vrstah gospoda in za to šele kmečki fantje. Prepričani smo pa; da naši ljudje te najnovejše politične race, katero je izpustilo vodstvo Radičeve stranke po Hrvatskem, ne bi verjeli!

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Dr. Korošec pri kralju. Pretekli teden je poklical naš kralj Aleksander našega voditelja dr. Korošca k sebi v kopalnice Vrnjačka banja. Dr. Korošec je bil pri kralju predpoldne tri ure. Kralj ga je nato povabil na kosilo. Popoldne je bil dr. Korošec zopet poklican. Za tem se je dr. Korošec odpeljal v Slovenijo. Vsi jugoslovanski listi, posebno še SLS nasprotni, so beležili to kot znamenje novih političnih izprememb.

Jugoslovanski klub je zboroval pretekli četrtek v Mariboru. Navzoči so bili vsi poslanci razen obolelih dveh: gg. Klekja in Škulja. Dr. Korošec je podal obširno poročilo o razgovorih z vodilnimi osebnostmi drugih strank. Poročilo je bilo soglasno odobreno. Klub je nato določil smerice za izvajanje letošnjega in priprave prihodnjega drž. proračuna.

Za in proti Maksimoviču se vrši že dalje časa boj med radikali samimi, potem pa še med radikali in demokrati posebej. Čim bolj zmaguje smisel za to, da bi šel Maksimovič, bivši notranji minister, zopet v vlado, tem bolj je verjetno, da ne bo volitev. Volitve si namreč želijo pred vsem demokrati, ki bi radi postali približno enako močni kakor radikali. Verjetno je, da se bodo razmere v radikalni stranki uredile in potem je mogoče, da se politični položaj zopet izpremeni.

Razkol med radičevci je vedno večji. Dalmatinski so že sklenili, da bodo vodili svojo posebno politiko brez Radiča. Zdaj pa se je tak razkol pojavil tudi v Subotici, v Vojvodini. Radič sam je pretekle pravilne poskušal to razpoko zadelat, pa se mu ni posrečilo.

Albanci po albansko. To je znano, da uživajo zastopniki ene države v drugi državi svobodo in da se jih ne sme kar kratkoma zapirati. Albanska vlada bi pa rada prišla do raznih sporov v našem poslanstvu, pa se seveda ni nič pomisljalo ter je kar zaprla člana našega zastopstva v Albaniji, Djuraškoviča. Naš odpravnik poslov je stavil nato zahtevo, da se ga takoj izpusti in vse, kar se je vzelo, tudi vrne, če ne, se prekinejo vse diplomatske zveze z Albanijo.

Naši diplomati — ne vsi, a velika večina — jih je nesposobnih. Ne znajo zastopati koristi države tako, kot bi bilo treba, ne morejo tekmovati zvižanosti ostalih diplomatov. Zato namerava zunanji minister Marinkovič izvr-

Po očeta sem se peljal na kolodvor v Zaprešič. Na srečo sem vzel na voz med potjo starega Mošeta od št. Petra pod Sv. gorami, ki je dobro poznal zagorsko politično navdušenje. Ko sva pridrdrala v bližino Tuhlja, je bil celi plac prav nabito poln Zagorcev v gegačah in s torbami preko ram. Pretkani Mošet je hitro uganil: »Volitve bodo imeli Hrvati in čakajo na kandidata in govornika. Če se bova skušala preriti s konjem in vozom skozi množico, bova tepena, da se naju usmili sam sv. Rok. Postoj z vozom pred selom, bom že jaz poizvedel: kako in kaj?« Še primeroma kmalu se je vrnil in me podučil: »Volili bodo vsi Ivica Draškoviča in ta jim bo tudi govoril. Ko naju bodo zagledali na vozu, se bom začel jaz dreti iz polnih prs: Živijo Ivica Draškovič! Dolje Ilja Bolokovič!«

In res! Zagorci so že dvigali batine pri pogledu na naju vsiljivca, ki jih hočeva motiti v pričakovanju otvoritve javnega shoda, ko je riknil med nje stari lisjak: »Živel Ivica Draškovič, dolj Ilja Bolokovič!« Kakor iz enega grla so ponovili Zagorci Mošetov klic ter pozdrav ter se nama umaknili na vsako stran, da sva se peljala skozi prostorni špalir bolj dostojanstveno, kakor če bi bila ministra. Že bolj proti koncu vasi je udaril moj spremljevalec po kobilu na vso moč, da je skočila v galopu in kriknil še enkrat: »Živel Ivica Draškovič, dolj Ilja Bolokovič!«

Ko sva imela zagorske zborovalce precej daleč že za hrbtom, se je oddahnil stari na dolgo, si obrisal pot s čela in se zahvalil nebesom z vzklikom:

»Hvala Bogu in Materi božji svetogorski, da naju niso spoznali za Stajerca, ampak so vsi prepričani: to sta bila dva agitatorja in Draškovičeva kričača, ki mu bosta zbrala narod v prihodnjem selu. Ako bi bil kateri iztaknil, da sem jih imel z nazdravljanjem prokletemu Draškoviču za norca, bi bilo po naju. Ti ne bi videl več očeta in jaz ne št. Petra.«

Tako je bilo v političnem oziru po celem hrvatskem Zagorju v vpredvojnih časih. Mar li mislite, da je danes drugače? Nikakor ne! Le samo Radič si je znal ohraniti vsled hrvatske lahkovernosti volilce za nekaj let, pa se mu bo zgodilo že mogoče pri prihodnjih volitvah enako, kakor zgoraj omenjenemu Ivekoviču in Iliču!

šiti nekaj sprememb, da bodo postali diplomati res spsobni ljudje in ne le zaradi družinskih vezi.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija in Jugoslavija sta izvršili predgovore za pogajanja. Za enkrat pa bo menda ostalo pri tem. Posebno, ker Italija vedno išče vzroka, da bi bolj ostro nastopila zoper našo državo, pa se ji ne posreči. Zanimivo je to, da je Angleška zelo odločno nastopila zoper Italijo ter je niti najmanj ne bo podpirala v nastopu zoper Jugoslavijo.

Anglija in Rusija v sporu. Ker so prekinjene vse državniške zveze med obema državama, je seveda tudi trgovska zveza propadla. To pa je udarilo tako Anglijo kot Rusijo. Nevarnost, da med obema državama nastane vojna, je še vedno zelo velika.

Rusija zagotavlja svojo miroljubnost. V Rusiji hočejo na vsak način preprečiti krvavo klanje v Evropi ter izjavljajo, da je njihova politika miroljubna. Kljub temu pa se je Rusija že precej pripravila na vojno. Tudi so pred kratkim imeli pregled vseh obmejnih čet na rusko-poljski meji.

Rumunijo čakajo hudi časi. Že dalje časa se pripravljajo v Rumuniji državni prevrat. Ko je bil kralj na smrtni postelji, je že bil skoro ta preobrat izvršen. Glavno besedo imajo generali. Zdaj je cela vlada odstopila, le ministrski predsednik general Avarescu se noče umakniti in grozi, da bo s svojimi polki izsilil, da še nadalje ostane ministrski predsednik in postane rumunski Mussolini.

Na Češkem bo ostal položaj vlade kot do zdaj. Tudi češka ljudska stranka bo še nadalje v vladi. To tudi zelo dobro vpliva na razmerje češke države do Vatikana. Je upati, da se bodo vse sporne zadeve prav kmalu uredile. Tudi svobodomiselnih Čehi so uvideli, da je največja neumnost, boriti se zoper katoliško Cerkev, ki more le koristiti vsaki pravični državi, ne pa ji škodovati.

Kitajska — plen generalov. Na Kitajskem so še vedno hudi boji med generali. Zdaj so južne čete zelo napredovale. Moč Čangsolina je zlomljena, glavno mesto Peking je v nevarnosti. Čangsolin je izgubil boj, ker so ga poveljniki posameznih čet izdali.

Madžari za Habsburgovce. Madžarski politiki, ki so za Habsburgovce, so imenovali nadvojvoda Josipa Franjo za regenta, dokler Karolov sin Oto ne bo polnoleten. Madžarom je samo za parado, zato tudi to imenovanje v republiko le osmeji njihovo nezrelost. Za ubogo ljudstvo, ki na Madžarskem zelo trpi, pa nimajo ne časa, ne srca.

Kaj je novega?

Naznanilo o sprejemu v škofijsko dijaško semenišče v Mariboru za šolsko leto 1927-28. V škofijsko dijaško semenišče v Mariboru se sprejmejo zdravi, dobro vzgojeni dijaki, zakonski sinovi dobrih krščanskih staršev, ki so z odličnim ali dobrim uspehom dovršili kak gimnazijski razred, ali ki vstopijo v prvi gimnazijski razred in ki se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovskemu stanu. Prošnje za sprejem se morajo vložiti najdalje do dne 31. julija potem pristojnih župnih uradov na škofijski ordinariat v Mariboru. Prošnji se naj priloži krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, ubožni list in zdravniško izpričevalo. Višina letnih prispevkov se bo določila za vsakega gojenca posebej z ozirom na njegove premoženjske razmere in se bo v rešitvi prošnje naznanila. — Dečki, ki bodo delali izpit za sprejem na mariborski gimnaziji ob koncu šolskega leta, ako se bodo izpiti vršili, in ki mislijo prositi za sprejem v dijaško semenišče, se naj v spremstvu staršev, oziroma varuhov, predstavijo semeniščemu ravnateljstvu. Isto naj

Celjska porota.

Dne 30. maja se je pričelo v Celju zasedanje tamošnjega porotnega sodišča. Zasedanje je zanimivo, ker so na vrsti sami težji slučaj.

Nevaren Bosanec.

Kot prvi je prišel pred porotnike Bosanec Šoban Mešinovič radi uboja, katerega je izvršil dne 27. februarja t.l. v Pišecah. Na graščini v Pišecah je zaposlenih več delavcev iz Bosne. V nedeljo, dne 27. februarja, so popivali Bosanci in domači fantje v gostilni Medved in sicer ločeno v dveh sobah. Domači fantje so plesali in tudi Bosanecem se je zahotelo plesa. Eden je nagovarjal Frančiško B., naj se z njim zavrti, to pa je ujezilo njenega fanta Jožefa Černelc. Med obema se je razvnel prepir, v katerega so posegli tudi drugi in kmalu je nastal splošen pretep. Gostilničarka Medvedova je pozvala domačega hlapca Makaroviča, da napravi red. Oba sta zaprla vrata med sobo Bosancev in sobo, kjer so pili domači fantje. Bosanci so pritisnili ob vrata ter navallili ven s koli in stoli. Hlapec Makarovič jih je skušal izrinuti nazaj, pri tem pa je dobil sedem močnih udarcev po glavi, tako da je zelo hudo krvavel. V tem trenutku je prihitel obtoženi Šoban Mešinovič ter zasadil neoboroženemu Makaroviču dolg nož dvakrat v srce. Ranjeni se je takoj zgrudil in izdihnil. Mešinovič se je pred sodiščem izgovarjal s silobranom, toda njegov zagovor mu ni pomagal, ker je bilo po pričah dokazano, da ga Makarovič sploh ni napadel. Porotniki so potrdili edino vprašanje glede hudodelstva uboja, naker je bil Šoban Mešinovič obsojen na dve leti težke ječe, poostrene četrletno s postom in trdim ležiščem.

Dva prefrigana »pogorelea«.

Dne 31. maja t. l. sta stala pred porotniki leta 1888 rojeni posestnik Jurij Plevnik iz Dobja in leta 1891. rojeni Franc Bizjak iz Zibike. Plevnik je, dasiravno kmet, vendar prefrigan slepar, ki je znal kljub malemu posestvu dobro in udobno živeti brez naporega dela. Lansko leto je prišla na dan tajnost, kako si je Plevnik služil poceni lep denar. Orožniki so namreč dognali, da je kar na veliko ponarejal ne samo občinska dovoljenja, ampak tudi razne dokumente od okrajnih glavarstev. Francu Bizjak, ki se je z njim vred zagovarjal, je Plevnik ponaredil spričevalo od občine in okrajnega glavarstva, da je popolnoma pogorel,

storijo dijaki višjih razredov gimnazije, ki nameravajo zaprositi za sprejem v semenišče. — Ravnateljstvo.

Tovarišem organistom! Malo se dandanes razpravlja o naših razmerah, zato sem se odločil, omeniti par besed, kar se tiče našega stanu. Kritično je naše stališče in mnogo dobrih organistov je brez službe, ko n. pr. zelo dobra mesta zavzemajo osebe, katere sploh niso obiskovale nobene šole in je med njimi več takih, ki še sploh niti ne vedo, v kateri vrsti je sopran. Imel sem priložnost opaziti, kako sta v pedalu obrabljena c in kvinta g, kar je dokaz, da sploh drugega dura ne znajo igrati. Zelo dobro bi bilo, ako bi naše društvo v tem oziru nekoliko posredovalo. Pa tudi č. gg. župnike bi prosili, da bi se na to ozirali in bi v to službo ne sprejemali oseb brez orglarskega izpita. — Anton Vračko, organist, Velika Nedelja.

Protituberkulozna liga v Mariboru. Ambulatorij Proti tuberkulozne lige se je preselil dne 3. t. m. iz Stolne ulice v Gregorčičevo ulico 6.

Težka nesreča mariborskega mestnega avtoomnibusu. V četrtek zvečer se je dogodila pri Zgornji Polskavi težka avtomobilska nesreča, ki po čudovitem naključju ni zahtevala človeških žrtv. Avto-omnibus mariborske občine, ki vozi med Celjem in Mariborom, se je vračal zvečer iz Celja. Pri Zgornji Polskavi ga je dohitel mariborski industrijalec g. Robaus z osebnim avtomobilom ter skušal avto omnibus prehiteti. Ko je zavozil z veliko brzino mimo avto-omnibusu, je zavil prenašlo na desno na sredino ceste in zadel z vso silo z zadnjem kolesom svojega avtomobila v prednje kolo avto-omnibusu. To se je naglo zasukalo na desno, šoferju je bilo krmilo izbito iz rok in avtoomnibus je zdrčal proti cestnemu jarku, se zaletel v drevo in ga podrl ter se prekopicnil v jarek s pasazirji vred. Ranjene so bile pri tem tri osebe s šoferjem vred, večja nesreča pa ni nastala le radi tega, ker je karoserija vzdržala padec ter se ni zdrobila, drugače bi bilo gotovo nekaj mrtvih. Tudi avtomobil g. Robausa je zletel s ceste ter se prevrnil v jarek ob levi strani ceste. Poškodovan je precej znatno, ravno tako znaša na avto-omnibusu škoda okrog 30.000 Din. O nesreči je bilo takoj obveščeno mestno avto-omnibus podjetje, ki je poslalo na lice mesta rezervni avto-omnibus, na katerem so se prepeljali zdravi in ranjeni potniki v mesto. Šofer je moral iskati pomoči v splošni bolnici.

III. velika dobrodelna tombola Osrednjega društva nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev v Mariboru. Poudružnica priredi v nedeljo, dne 12. t. m., ob 3. uri popoldne v Mariboru na Glavnem trgu veliko dobrodelno tombolo. V slučaju slabega vremena se preloži na nedeljo, dne 19. t. m. Vsaka tablica stane samo 2.50 Din. Tablice prodajajo vsi pismonoše in trafike. Dobitki so sledeči: I. tombola: pohištvo (spalna oprava iz trgeda lesa, vrednost 7000 D); II. tombola: šivalni stroj, vrednost 3800 Din; III. tombola: moška zlata ura, vredna 2500 Din; IV. tombola: pitaln prašič, vreden 2000 Din; V. tombola: moško kolo, vrednost 1550 Din; in še mnogo drugih krasnih dobittkov. Dobitki so izloženi v oknu avto-trgovine Herberstein v Mariboru, Gosposka ulica 20. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike, vsak naj poskusi svojo srečo. Ker je čisti dobiček namenjen bolnim in podpore potrebnim članom, njih vdovam in sirotam, si usojajo poštini uslužbenci obrniti na cenjene občinstvo in zaprositi za vsestransko naklonjenost in podporo. — Odbor.

Težka nesreča na ptujski železniški progi. Dne 2. jun. se je dogodila na železniški progi med postajama Osluševci in Velika Nedelja pri Trgovišču velika nesreča, ki bi postala skoraj usodna za posestnika Franca Podplatnika, njegovega starega očeta in mladega, komaj štiritletnega sin ka. Podplatnik se je peljal z vozom v vinograd. Pri Trgovišču je prelaz preko železniške proge, na katerem so bile do nedavnega še zatvornice, katere pa so odstranili ter jih nadomestili samo s signalnim zvoncec, ki pred priho-

da mu je plaz uničil vinograd, povodenj pa zalila celo posestvo. S tem izpričevalom je hodil Bizjak kot ubogi »pogorelec« po Kranjskem, Stajerskem in Hrvaškem ter nabral na milodarih lepe tisočake. Polovico nabranega denarja je sproti zvesto pošiljal Plevniku, ki je denar posojal dalje na oderuške 25—30% obresti. Tudi ni poznal nobenega usmiljenja ter je pognal več kmetov, ki so mu bili dolžni, na boben. Naposled so vendar prišle njegove sleparije na dan in Plevnik je dobil pred poroto 15 mesecev, Bizjak pa 12 mesecev težke, poostrene ječe.

Oprostilna razsodba.

Popoldan dne 31. maja se je zagovarjal radi uboja I. 1907 rojeni Martin Podkovnik iz Mozirja. V gostilniškem pretepu je dne 8. maja t. l. zabodel z nožem nekega Sedlačka v trebuh ter ga tako ranil, da je med prevozom v bolnico izdihnil. Podkovnik je uboj priznal, toda zagovarjal se je s silobranom. Vzbuja je splošno sočutje, ker je priznaval vse med jokom. Porotniki so s sedmimi glasovi zanikali glavno vprašanje, naker je bil Podkovnik popolnoma oproščen.

Od smrtne kazni na 15 mesecev ječe.

Dne 2. junija se je vršilo pred porotniki zanimiva razprava proti rudarju Josipu Kokolju, ki je bil že dne 11. junija lanskega leta obsojen na smrt na vešalih. Jos. Kokolj, Marija Stajner in njen sin Josip Stajner so zvečer dne 27. marca 1926v Kasazah, občina Petrovče, skupno umorili 70letno prevžitkarico Marijo Selmajster. Mati in sin sta držala starko za roke in vrat, Kokolj pa jo je udaril po glavi s sekuro in jo ubil. Pri razpravi so bili obsojeni Kokolj in Marija Stajner na smrt na vešalih in Josip Stajner kot mladoleten na 10 let težke ječe. Takoj, ko je bila sodba pravomočna, je pisal Josip Kokolj iz ječe Josipu Stajnerju pismo, v katerem ga roti, naj vendar prizna resnico, da ne bo on po nedolžnem moral umreti. Kokolj je že namreč pri razpravi tajil vsako krivdo. Stajner je res nato izjavil pred sodniki in pričami, da je on skupno z materjo ubil Marijo Selmajster, dočim je Kokolj nedolžen. Pri ponovni razpravi je Stajner zopet vse preklical in Kokolja znova dolžil. Izkazalo se je pa, da mu ni mnogo za verjeti. Kokolj je bil nato obsojen samo na 15 mesecev ječe, katero pa je po večini že presedel, tako da bo prost že 30. junija.

(Konec prihodnjic.)